

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 65 PŽ-440/2020-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Dubravke Matas, predsjednika vijeća, Lenke Ćorić, suca izvjestitelja i Mladena Šimundića, člana vijeća, u registarskom predmetu upisa u sudski registar osnivanja ustanove SVEUČILIŠTA U ZAGREBU FAKULTET HRVATSKIH STUDIJA, Zagreb, Borongajska cesta 83D, OIB 99454315441, odlučujući o žalbi REPUBLIKE HRVATSKE, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Zagreb, Donje svetice 38, OIB 49508397045, koju zastupa Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu, protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Tt-19/41342-4 od 7. siječnja 2020., u sjednici vijeća održanoj 4. veljače 2020.

riješio je

I. Odbija se žalba Republike Hrvatske, Ministarstva znanosti i obrazovanja, kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Tt-19/41342-4 od 7. siječnja 2020.

II. Odbija se kao neosnovan zahtjev predlagatelja za naknadu troškova žalbenog postupka.

Obrazloženje

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Tt-19/41342-4 od 7. siječnja 2020. određen je upis u sudski registar osnivanja ustanove pod tvrtkom/nazivom Sveučilište u Zagrebu Fakultet hrvatskih studija, sa sjedištem u Zagrebu, Borongajska cesta 83D, u registarski uložak s MBS 081290828, prema podacima naznačenim u prilogu tog rješenja („Podaci za upis u glavnu knjigu sudskog registra“), koji je njegov sastavni dio.

Protiv tog rješenja Republika Hrvatska, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, kao osoba s pravnim interesom, pravovremeno je podnijela žalbu zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi navodi odredbe članaka 8. i 7. Zakona o ustanovama, zatim članaka 47., 48. stavka 2. i članka 54. stavka 2.

Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, te potom navodi da se u konkretnom slučaju radi o statusnoj promjeni kojom dosadašnja sastavnica Sveučilišta u Zagrebu bez pravne osobnosti postaje sastavnica s pravom osobnosti, zbog čega Sveučilište nije, u postupku osnivanja, bilo dužno postupati u skladu sa Zakonom o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju tako da u postupku inicijalne akreditacije traži izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i izvođenje predloženog studijskog programa budući da Sveučilište u Zagrebu već posjeduje takvu dopusnicu i bilo je ovlašteno osnovati fakultet kao javnu ustanovu. Međutim, žalitelj tvrdi da navedene zakonske odredbe ne derogiraju odredbu članka 8. Zakona o ustanovama prema kojoj je Sveučilište bilo dužno zatražiti prethodnu ocjenu sukladnosti akta o osnivanju sa zakonom od tijela državne uprave u čijem je djelokrugu djelatnost javne ustanove u osnivanju, a to je u konkretnom slučaju propustilo učiniti. Tvrdi da tu odredbu ne derogira ni odredba članka 54. stavka 5. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju jer je odredbom članka 8. Zakona o ustanovama propisan postupak koji slijedi nakon što sveučilište donese odluku o osnivanju ustanove na koju je prenijelo dopusnicu. U prilog tome žalitelj se poziva na odluku Upravnog suda u Rijeci poslovni broj 2UsI- 1627/15-17 od 17. listopada 2016. i tvrdi da iz te odluke proizlazi stajalište suda da je sveučilište obvezno ishoditi prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva na akte o osnivanju fakulteta u skladu sa Zakonom o ustanovama jer bi u protivnom taj sud poništio rješenje ministarstva s obrazloženjem da u prethodnom postupku nije postojala takva obveza sveučilišta, bez upuštanja u meritum spora. Predlaže da ovaj žalbeni sud uvaži žalbu i poništi rješenje prvostupanjskog suda.

Predlagatelj je podnio odgovor na žalbu u kojem je naveo da žalitelj nema pravni interes za podnošenje žalbe u smislu članka 52.e Zakona o sudskom registru i zato što na temelju odredbe članka 51. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, visoko učilište može započeti obavljanje djelatnosti izvođenja određenih studija tek nakon upisa u upisnik visokih učilišta i registar ustanova pri trgovačkom sudu, a kako upisnik visokih učilišta vodi upravo samo Ministarstvo, ono ima izravnu kontrolu postupka upisa i na taj način vrši kontrolu nad obavljanjem djelatnosti i izvođenjem studija. Poziva se i na općeprihvaćeno stajalište o nepostojanju pravnog interesa za angažiranje pravosudnog aparata ako je pravnu zaštitu moguće postići bez te intervencije. Neovisno o tome žalitelj smatra da su žalbeni navodi neosnovani u cijelosti prvenstveno zato što je odredba članka 8. Zakona o ustanovama na koju se žalitelj poziva promijenjena i primjenjuje se tek od 1. siječnja 2020., te da se Zakonom o sudskom registru, ocjena sukladnosti ne traži kao preduvjet za upis ili kao jedan o potrebnih podataka koji se treba upisati, pa smatra da zbog toga registarski sud nije bio dužan ispitivati postojanje te pretpostavke prije upisa u sudski registar. Predlagatelj dalje navodi da se odredbe Zakona o ustanovama ne mogu primijeniti i zato što ih derogira poseban Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju kojim je propisan postupak osnivanja visokog učilišta i ustanova, a k tome se radi o statusnoj promijeni za koju je tim zakonom propisano da se detaljnije uređuje statutom sveučilišta upravo zbog ustavom zajamčene autonomije sveučilišta, osobito u pogledu njihovog preustroja. Prilaže mišljenje Ministarstva znanosti i tehnologije od 26. travnja 1995., a budući da je odluka o osnivanju opći akt, njena zakonitost se može ispitivati u postupku pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske ili pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske, pa bi bilo protivno zakonu da registarski sud ispituje postojanje eventualnih nezakonitosti u donošenju tog akta. Zaključno, predlagatelj ukazuje na dosadašnju praksu trgovačkih sudova u sličnim pravnim starima i predlaže da ovaj žalbeni sud odbaci žalbu kao nedopuštenu ili da tu žalbu odbije kao neosnovanu. Traži naknadu troškova za sastav odgovora na žalbu.

Žalba je dopuštena, ali je neosnovana.

Pobijano rješenje ispitano je na temelju odredbe članka 365. stavka 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje u tekstu: ZPP) u vezi s odredbom članka 20. stavka 2. Zakona o sudskom registru („Narodne novine“ broj: 1/95, 57/96, 1/98, 30/99, 45/99, 54/05, 40/07, 91/10, 90/11, 148/13, 93/14, 110/15 i 40/19) u granicama žalbenih razloga, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava (članak 356. ZPP-a).

Glede pitanja dopuštenosti žalbe, uvodno valja istaknuti da žalitelj nije predlagatelj ni sudionik u ovom postupku upisa u sudski registar pa je bio dužan već u žalbi obrazložiti zašto smatra da ima pravni interes za podnošenje ove žalbe, što nije učinio.

Neovisno o tome, suprotno tvrdnjama predlagatelja iz odgovora na žalbu, žalitelj je osoba koja ima pravni interes za podnošenje žalbe u smislu članka 59. stavka 1. Zakona o sudskom registru. Ovo prije svega zato što je riječ o upisu javne ustanove u sudski registar i pitanju je li za takav upis potrebna ocjena sukladnosti odluke o osnivanju od strane tijela državne uprave u čijem je djelokrugu obavljanje te javne službe. Kako u djelokrug Ministarstva znanosti i visokog obrazovanja, pored ostalog, spadaju i poslovi koji se odnose na visoko obrazovanje, Republika Hrvatska ima pravni interes za izjavljivanje žalbe protiv odluke registarskog suda o upisu visokoškolske ustanove pa je takva žalba dopuštena.

Iz podataka u spisu razvidno je da je prijava za upis u sudski registar podnesena 12. prosinca 2019. pa se na pitanje valjanosti te prijave mogu primjenjivati samo oni propisi koji su tada bili na snazi. To znači da se ne primjenjuju odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustanovama („Narodne novine“ broj 127/19) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2020.

Stoga se žalitelj pogrešno poziva na sadržaj odredbe članka 8. stavka 1. Zakona o ustanovama kakav je na snazi od 1. siječnja 2020. To dalje znači da je za odlučivanje o pravilnosti i zakonitosti pobijanog rješenja bitna odredba članka 8. tog Zakona u sadržaju kakav je bio na snazi u vrijeme podnošenja prijave. Ta odredba glasi: „Osnivač javne ustanove iz članka 7. stavka 1. točke 2. i 3. i stavka 2. ovoga Zakona dužan je, od ministarstva, u čijem je djelokrugu nadzor na obavljanjem djelatnosti za koju se javna ustanova osniva, zatražiti ocjenu sukladnosti odluke, sporazuma, odnosno ugovora o osnivanju sa zakonom“. Izmijenjena odredba, pak glasi: „Osnivač javne ustanove iz članka 7. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona dužan je zatražiti prethodnu ocjenu sukladnosti akta o osnivanju sa zakonom od tijela državne uprave u čijem je djelokrugu djelatnost javne ustanove u osnivanju.“

Prema tome suprotno onome što navodi žalitelj osnivač nije bio dužan zatražiti prethodnu ocjenu sukladnosti akta o osnivanju sa zakonom kako je to izričito propisano izmijenjenom zakonskom odredbom. Međutim i iz sadržaja ranije važeće odredbe jasno je da se radi o ocjeni sukladnosti odluke o osnivanju sa zakonom, dakle postupku koji se odnosi na osnivanje javne ustanove pa nema neke suštinski bitne razlike između ove dvije odredbe.

Međutim, za ovaj postupak je bitno je li ocjena sukladnosti odluke o osnivanju sa zakonom bitna za upis u sudski registar statusne promjene jedne od sastavnica sveučilišta. Iz okolnosti da registarski sud nije tražio njeno dostavljanje od predlagatelja prije upisa u sudski registar, proizlazi zaključak da taj sud smatra da ona nije potrebna za upis u sudski registar. S obzirom na to da rješenje u upisu u sudski registar ne mora sadržavati obrazloženje (članak 55. stavak 1. Zakona o sudskom registru) nije moguće utvrditi ni razloge za to. U vezi s tim valja istaknuti da je postupak upisa u sudski registar izvanparnični postupak kojim su propisana pravila za upis i da u postupku upisa registarski sud ispituje samo jesu li ispunjene formalne pretpostavke za upis propisane Zakonom o sudskom registru. Sva ostala sporna pitanja rješavaju se u drugim sudskim ili upravnim postupcima.

Prema stajalištu ovoga suda Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj: 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 i 96/18) jest poseban zakon kojim su, pored ostalog, uređena pitanja ustroja sveučilišta i njegovih sastavnica, te posebno pitanja statusnih promjena (članak 54.), uvažavajući pri tome sve specifičnosti i značaj takvih javnih ustanova, pa i Ustavom Republike Hrvatske zajamčenu autonomiju sveučilišta koja obuhvaća i samostalno odlučivanje sveučilišta o svom ustrojstvu i djelovanju, u skladu sa zakonom.

Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ne sadrži odredbu prema kojoj bi pozitivna ocjena sukladnosti akta o osnivanju od strane ministarstva bila jedna od isprava koju predlagatelj treba podnijeti uz prijavu za upis u sudski registar u smislu članka 40. stavka 1. i 4. Zakona o sudskom registru.

S druge strane ovdje je riječ o statusnoj promijeni postojeće podružnice Sveučilišta u Zagrebu u fakultet u sastavu tog Sveučilišta i nastavljanju djelatnosti podružnice koja je već upisana u Upisnik znanstvenih organizacija, Upisnik visokih učilišta i Upisnik studijskih programa. Žalitelj ne tvrdi da subjekt upisa nema suglasnost za obavljanje djelatnosti/predmeta poslovanja čiji upis traži predmetnom prijavom u smislu članka 51. Zakona o sudskom registru. Štoviše, žalitelj izričito tvrdi da je osnivač subjekta upisa (Sveučilište u Zagrebu) svoju dopusnicu za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i izvođenja predloženog studijskog programa, valjano prenio na subjekt upisa pa da za upis u sudski registar nije bilo potrebno ishoditi tu posebnu vrstu dozvole za obavljanje djelatnosti propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju i Zakonom o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj 45/09).

Konačno, suprotno onome što tvrdi žalitelj, pravno stajalište da je za upis statusne promjene jedne od sastavnica sveučilišta u sudski registar potrebno, pored ostalih isprava priložiti i ispravu o ocjeni sukladnosti odluke o osnivanju sa zakonom, ne proizlazi ni iz presude Upravnog suda u Rijeci poslovni broj 2UsI- 1627/15-17 od 17. listopada 2016. Naime, taj sud se uopće nije bavio tim pitanjem, niti bi ono bilo u njegovoj nadležnosti, nego je u okviru svoje nadležnosti odlučio o tužbi za poništenje rješenja Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Prema tome, svojim žalbenim navodima žalitelj nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja, pa je na temelju odredbe članka 61. stavka 1. točke 2. Zakona o sudskom registru žalba odbijena kao neosnovana i potvrđeno rješenje registarskog suda.

Zahtjev predlagatelja za naknadu troškova odgovora na žalbu odbijen je kao neosnovan jer prema ocjeni ovog suda ti troškovi nisu bili potrebni za vođenje ovog postupka (članak 155. stavak 1. ZPP-a).

Zagreb, 4. veljače 2020.

Predsjednik vijeća
Dubravka Matas

Broj zapisa: 17893-97b56

Kontrolni broj: 0a6cd-87152-f4678

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=DUBRAVKA MATAS, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web
adresi: [https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-
dokumenta/](https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/)

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku,
Visoki
trgovački sud Republike Hrvatske potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.